

Aluehallitus 15.09.2025

Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen ja 15 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen liittyen lastensuojelun toimintaedellytyksiin ja erityisesti seuraaviin kehityssuuntiin ja niiden vaikutuksiin (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ahlström Mari
Villgren Kati

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen
valtuustokysymykseen:

Vastaus valtuustokysymykseen

Lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa on viimeisen kahden vuoden aikana kehitetty hyvinvointialueen lapsiperheiden palveluun pääsyä ja tuen oikea-aikaisuutta. Vuonna 2024 kaikista lapsiperheiden ohjauksen ja neuvonnan käsittelemistä sosiaalihuoltolain mukaisista yhteydenotoista ja lastensuojeluilmoituksista Espoon alueella, useampi sosiaalihuoltolain mukainen ilmoitus johti palvelutarpeen arviointiin ja/tai asiakkuuteen kuin lastensuojeluilmoitus. Edellä mainitun perusteella voidaan siis todeta, että se millä lomakkeella huoli ilmaistaan, ei välttämättä kerro suoraan tilanteen vakavuudesta. Jokainen huoli-ilmoitus kuitenkin selvitetään ja arvioidaan tarkoituksenmukaisesti.

Lapsiperheiden ohjaus ja neuvonta antaa ohjausta ja neuvontaa ensilinjassa. Eri kanavien kautta tulleista yhteydenotoista yli 50 prosenttia pystytään ratkaisemaan ensikontaktissa eikä laajempaa palvelutarpeen arviointia vaadita. Ohjauksen ja neuvonnan ensilinja on vähentänyt palvelutarpeen arviointiin ja asiakkuuteen etenevien lasten ja perheiden määrää, koska riittävä tuki on voitu antaa jo ensikontaktissa.

Lastensuojeluilmoitusten määrän kehityksestä ei voi suoraan päätellä asiakasmäärien kehitystä, sillä ilmoituksia tulee myös lapsista, joilla jo on lastensuojelun asiakkuus. Tilastoseurannan mukaan, lasten määrä ei ole noussut verrattuna viime vuoteen.

Niin lapsiperheiden sosiaalihuollon kuin lastensuojelun palveluissa asiakasohjausta on yhtenäistetty Länsi-Uusimaa-tasoisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hyvinvointialueella tarjotaan perheille samaa palvelua asuinpaikasta ja äidinkielestä riippumatta, kuitenkin unohtamatta tiettyä paikallista erityisyyttä (esim. pitkät välimatkat). Syksyn 2025 aikana asiakasohjauksen kehittämistyö jatkuu yhteistyössä lastensuojelun, perhesosiaalityön, aikuisten sosiaalipalvelujen ja vammaispalvelujen kanssa. Odotukset tämän yhdistymisen suhteen ovat mm. palveluiden järjestäminen ensisijaisen lain perusteella, asiakkaiden yhdenvertaisuuden lisääntyminen myös palvelutehtävien välillä sekä sosiaalityön kehittäminen palveluiden yhdyspinnoissa, esim. lastensuojelu ja vammaispalvelu. Tämän toivotaan lisäävän palveluiden oikea-aikaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta entisestään.

Valtuustokysymyksessä kysyttiin tukisuhdetoiminnan lisäämisestä sekä järjestöyhteistyön tilanteesta. Tukisuhdeostojen vähentämiseen liittyen ostoja on vähentänyt erityisesti se, että jokaiselle asiakkuudessa olevalle lapselle/perheelle on nimetty omatyöntekijä, jolla on lapsen/perheen kokonaistilanne parhaiten hallussa. Aikaisemmin lapsia ja perheitä on kannateltu lapsia/perheitä tukisuhteilla pitkiäkin aikoja omatyöntekijän puuttuessa.

Järjestöyhteistyön osalta vuoden 2025 aikana on tehty kehittämistyötä. Järjestöjä on kutsuttu kumppanitapaamisiin tavoitteena rakentaa asiakaslähtöiset prosessit ja polut viranomaispalveluista matalan kynnyksen järjestöpalveluihin. Vapaaehtoista tukisuhdetoimintaa tarjoavat järjestöt tavattiin keväällä yhteisen keskustelun merkeissä. Hyvinvointialueella on aktiivinen kohtaamispaikkatoimintaverkosto, jossa järjestötoimijat kohtaavat hyvinvointialueen ja kuntien toimijat.

Valtuustokysymyksessä tiedusteltiin myös perhehoidon kehittämisestä. Vuoden 2024 alusta perhehoidon osuuden kasvattaminen on ollut strategisena painopisteenä. Lähtökohtaisesti enää ei ole ennalta määriteltyjä kriteerejä, joiden perusteella perhehoidon ensisijaisuus sijaishuollon järjestämistapana voitaisiin ohittaa. Tapauskohteisesti arvioidaan jokaisen lapsen tilanne ja mikäli haastavastakin oireilusta huolimatta on mahdollista, että lapsi voisi sijoittua perheeseen, perhe etsii hänelle. Näin olemme saaneet sijoitettua lapsia perheisiin, jotka aiemmin olisivat menneet laitoshoitoon. Vuoden 2025 aikana näitä 12–17-vuotiaita nuoria on ollut arviolta kuusi (6). Näistä sijoituksista moni on todella onnistunut ja nuoret voivat sijaisperheissään hyvin. Myös laitoksiin sijoitettujen lasten

tilanteita on arvioitu aiempaa useammin siten, että laitossijoituksen tarpeen loputtua, haetaan lapselle sijaisperhe, mikäli kotiutumisen mahdollisuutta ei ole. Kokonaisuudessaan perhehoitoon on kuluneen vuoden aikana sijoitettu noin 10 lasta, jotka aikaisempina vuosina olisivat sijoitettu laitoshoitoon erityisesti lapsen oireilun tai käytöksen perusteella. Perhehoidon osuus hoitovuorokausista on saatu kasvatettua 52 prosenttiin ja useita toimenpiteitä on menossa osuuden kasvattamiseksi.

Lisäksi ammatilliset perhekodit ovat pikkuhiljaa löytäneet paikkaansa. Ammatillisista perhekodeista on löytynyt sijaishuoltopaikka sellaisille lapsille, joille ei ole löytynyt sijaisperhettä tai sijaisperhe ei tässä hetkessä ole tarkoituksenmukainen vaihtoehto. Ammatillinen perhehoito on myös perhehoitoa. Ammatillisten perhekotien sijoitusvuorokausien nousu näkyy laitoshoidon sijoitusvuorokausien vähenemisenä.

Jatkokehitettävää perhehoidossa on edelleen, mm. vastaanottoperheiden tai lyhytaikaisen perhehoidon kehittämisessä, nuorten perhehoidon kehittämisessä sekä perhehoitajien saaman tuen kehittämisessä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Paakkunainen ja 15 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 27.5.2025 § 53 kysymyksen liittyen lastensuojelun toimintaedellytyksiin ja erityisesti seuraaviin kehityssuuntiin ja niiden vaikutuksiin.

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat tehdä aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta. Jos

kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Paakkunaisen aluehallitukselle osoittama kysymys liittyen lastensuojelun toimintaedellytyksiin ja erityisesti seuraaviin kehityssuuntiin ja niiden vaikutuksiin

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria